

Projekt

z dnia 10 grudnia 2015 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XIII/76/2015
RADY GMINY WALIM**

z dnia 21 grudnia 2015 r.

**sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Walim
na lata 2016 - 2020**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015, poz.1515 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 2 ust. 4 pkt. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity Dz. U. z 2011r., Nr 231, poz. 1375 z późniejszymi zmianami), § 4 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz.128) Rada Gminy Walim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Walim na lata 2016-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Walim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Walim

Zuzanna Bodurka

Uzasadnienie

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. został ustanowiony Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego określający strategię działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zgodnie z celami określonymi w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego działania gminy podejmowane w niniejszym obszarze powinny być ujęte w formie programu ochrony zdrowia psychicznego.

W związku z powyższym proponuje się przyjęcie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Gminy Walim na lata 2016-2020 w brzmieniu określonym w załączniku do projektu niniejszej uchwały.

Program określa najbardziej istotne elementy polityki Gminy Walim skierowanej do osób z problemami psychicznymi. Wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców oraz zaspokojenia ich potrzeb zdrowotnych. Ponadto zawiera wykaz priorytetów w zakresie promocji zdrowia psychicznego oraz propozycje planowanych działań w tym obszarze.

Sporządziła:

Anna Siwa - Szenejko

PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA GMINY WALIM

NA LATA 2016 -2020

2015

W A L I M

I. WPROWADZENIE

Podstawą opracowania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Walim na lata 2016-2020 jest:

- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r., Nr.231, poz.1375)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128).

Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Walim na lata 2016-2020 oparty jest na zasadzie integracji działań, na rzecz poprawy i utrzymania zdrowia społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem promocji zdrowia psychicznego.

Ochrona zdrowia może być realizowana przez różne podmioty i w różnych miejscach, poczynając od zakładów opieki zdrowotnej, poprzez szkoły, zakłady pracy, organizacje pozarządowe i społeczność lokalną.

Działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mają więc tym większe szanse powodzenia im więcej jednostek, grup społecznych w nim uczestniczy. Przyjmuje się, że współpraca w każdej dziedzinie wymaga inicjatyw, zrozumienia i wzajemnego zainteresowania.

Dlatego też w działaniach na rzecz zdrowia psychicznego liczy się każdy mieszkaniec indywidualnie oraz grupowo, rodziny, pracownicy zakładów pracy z terenu gminy i cała społeczność lokalna.

Stan zdrowia psychicznego społeczeństwa zależy w dużej mierze od tego, jaki prowadzą styl życia oraz co robią, aby swoje zdrowie zachować i chronić.

Na podstawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego ustalono, że zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się:

- styl życia - ok. 50 % udziału,
- środowisko fizyczne (naturalne oraz te tworzone przez człowieka) i społeczne życia, pracy, nauki – ok. 20%
- czynniki genetyczne (dziedziczenie predyspozycje wrodzone, cechy systemu immunologicznego) – ok. 20%
- działalność służby zdrowia – ok. 10%.

Do ważnych przesłanek zachowania zdrowia należą także warunki społeczno-ekonomiczne.

Ochrona zdrowia psychicznego rozpatrywana jest więc jako strategia zdrowego stylu życia, której niejako twórcą jest każdy człowiek, za którą jesteśmy odpowiedzialni my sami, a nie tylko system opieki zdrowotnej.

Wizja ta uświadamia nam konieczność:

- zmiany sposobu myślenia o tym, kto jest odpowiedzialny za zdrowie jednostki i społeczeństwa
- wzięcia odpowiedzialności za własne zdrowie, poprzez modyfikację zachowań i stylu życia,

W ochronie zdrowia psychicznego przywiązuje się ogromną wagę do jednostkowej odpowiedzialności za zdrowie człowieka.

Dokonujemy w codziennym życiu wyborów, które bądź szkodzą zdrowiu, bądź je wspomagają.

Promocja zdrowia jest więc procesem zmierzającym do zachowania zdrowia. Działania promocyjne i profilaktyczne często w mniejszym lub większym stopniu zachodzą na siebie. Profilaktyka – jest jedną z procedur ingerowania w rzeczywistość społeczną i świadomość kształtowania rozwoju tej rzeczywistości.

Celem głównym: Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Celami szczegółowymi :Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego są:

1. W zakresie promowania zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym:

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia zdrowia psychicznego,
- poczucie bezpieczeństwa w życiu społecznym i rodzinnym

2. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w życiu codziennym.

Narodowy Program Zdrowia Psychicznego stanowi ogólne ramy dla Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Gminie Walim na lata 2016-2020.

Podstawowym zadaniem tego Programu jest to, aby ochrona zdrowia psychicznego stała się czynnikiem integrującym wszystkie środowiska lokalne.

Głównymi adresatami przedsięwzięć i inicjatyw zmierzających do poprawy stanu zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym są:

- wszyscy mieszkańcy Gminy Walim,
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Walim,
- Szkoły z terenu Gminy Walim,
- Urząd Gminy Walim,

Zachowania zdrowotne przejawiają się wskutek np. wzorów rodzinnych , tradycji, mody, niewiedzy, przyzwyczajenia, itp. Stąd działania zawarte w Gminnym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego zostały tak sformułowane, by położyć nacisk na działania zapobiegawcze, dotyczące w szczególności profilaktyki przeciwdziałające zachowaniom szkodliwym dla zdrowia psychicznego i fizycznego.

II REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2016-2020

Skuteczność realizacji tak obszernego Programu wymaga zapewnienia określonych warunków, w tym szczególnie:

1. Upowszechnienia celów i zadań Programu.
2. Przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjnych, dostosowanych do potrzeb różnych grup ludności.
3. Opracowania szczegółowych programów i harmonogramu działań przez wszystkich uczestników realizacji Programu i zapewnienia odpowiednich środków finansowych w swoich budżetach przez jednostki odpowiedzialne za realizację zadań.
4. Nadanie priorytetu problematyce ochrony zdrowia psychicznego i różnym przedsięwzięciom środków na wdrożenie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.
5. Zapewniania odpowiednich środków na wdrożenie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie lokalnym.

III PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Zadania priorytetowe dotyczące promocji zdrowia psychicznego dla Gminy Walim to:

1. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Promocja zdrowia psychicznego w placówkach oświatowych.
3. Promocja zdrowia psychicznego w miejscach pracy.

Cele, zadania i działania w ramach programu

Cel główny 1: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cele szczegółowe:

1.1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Zadania:

a) Opracowanie materiałów informacyjno - edukacyjnych na temat promocji zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Centrum Sportu i Rekreacji w Walimiu, Placówki oświatowe z terenu gminy Walim, Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Walim

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjno- edukacyjnych w danym roku

Zadania

b) Organizowanie zajęć i pogadanek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego

Realizator/Współrealizator

Placówki oświatowe

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w poszczególnych zajęciach w danym roku

Zadania

c) Podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat zdrowia psychicznego poprzez : kolportaż opracowanych materiałów

Realizator/ Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Walimiu, Placówki oświatowe z terenu Gminy Walim, Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Walim, Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu, Centrum Sportu i Rekreacji w Walimiu.

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjno -edukacyjnych w danym roku.

1.2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym**Zadania**

a)Wczesna identyfikacja zaburzeń zachowania wśród dzieci i młodzieży, kierowanie na badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego

Realizator/Współrealizator

Placówki Oświatowe , Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Placówki Ochrony Zdrowia z terenu Gminy Walim

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób skierowanych na konsultacje w danym roku

Zadania

b) Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi.

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Walimiu

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób które skorzystały z porad specjalistów w danym roku

Zadania

c) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Realizator/Współrealizator

Zespół Interdyscyplinarny

Okres realizacji

2015-2017

Wskaźnik

Opracowany program

Zadania

d) Wsparcie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy.

Realizator/Współrealizator

Zespół Interdyscyplinarny

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba Niebieskich Kart

Zdania

e) Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki.

Realizator/Współrealizator

Placówki oświatowe

Okres realizacji

2016-2020

1.3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi**Zadania**

a) Zapewnienie wsparcia umożliwiającego ludziom zaburzonym psychicznie pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społeczności.

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu, Centrum Sportu i Rekreacji w Walimiu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Walimiu

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba uczestników działań w danym roku (m.in. liczba dzieci uczestniczących w wyjazdach na kolonie w zajęciach na świetlicy) Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach artystycznych w Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu

Zadania

b) Realizacja programów skierowanych szczególnie do dzieci i młodzieży zaburzonych psychicznie.

Realizator/Współrealizator

Świetlice środowiskowe i terapeutyczne

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic środowiskowych

Zadania

c) Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu.

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób kierowanych w danym roku

1.4. Organizacja systemu poradnictwa pomocy w stanach kryzysu psychicznego**Zadania**

a) Działania osłonowe pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej

Realizator/Współrealizator

Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu,

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba Niebieskich Kart w danym roku , Liczba objętych osób pracą socjalną

Zadania

b) Realizacja działań nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców oraz poprawę w zakresie pełnienia ról społecznych

Realizator/Współrealizator

Placówki oświatowe z terenu Gminy Walim

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba uczestników w danym roku biorących udział w kursach czy szkoleniach

Cel główny 2: Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cele szczegółowe:

2.1. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Zadania

a) Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej w Walimiu ze służbami opieki psychiatrycznej oraz lekarzem rodzinnym

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Walim

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób konsultowanych w danym roku

2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Zadania

a) Zapewnienie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób które skorzystają z tej formy pomocy w danym roku

Zadania

b) Zaspakajanie niezbędnych potrzeb bytowych, pomoc finansowa dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Realizator/Współrealizator

Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób, które skorzystały w danym roku z różnych form wzmacniania funkcjonowania społecznego i zawodowego

Zadania

a) Realizacja i koordynowanie Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego

Realizator/Współrealizator

Zespół Koordynujący powołany przez Wójta Gminy Walim

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba spotkań zespołu

Zadania

b) Upowszechnianie informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej, wsparcia pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Realizator/Współrealizator

Urząd Gminy w Walimiu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Walim, Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu.

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba upowszechnionych materiałów informacyjnych

Zadania

c) Szkolenie dla osób realizujących program

Realizator/Współrealizator

Urząd Gminy w Walimiu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Walimiu, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Walim, Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu

Okres realizacji

2016-2020

Wskaźnik

Liczba osób przeszkolonych

IV ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związanych z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu gminy, ochrony zdrowia. Przewiduje się również współudział w finansowaniu działań ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

V MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Monitorowanie powinno odbywać się na podstawie osiąganych wskaźników, w oparciu o informacje uzyskiwane od realizatorów poszczególnych działań.